

Bildande av naturreservatet Byggningaån i Älvdalens kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området omfattar ca 90 ha och består av ett opåverkat vattendrag omgivet av gamla, stundtals översvämmande sumpskogar samt på högre nivå tallskogar och rikkärr. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård, enligt bilaga 4, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Skötselplanen innehåller beskrivningar i enlighet med 17 § nyssnämnda förordning för Natura 2000-området Byggningaån (SE0620011). Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Byggningaån
Kommun	Älvdalen
Län	Dalarna
NVR id	2042946
Natura 2000-beteckning	SE0620011
Församling/socken	Särna och Idre
Naturgeografisk region	Förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation. Dalarnas och Härjedalens näringsfattiga område (33g).
Fastigheter	Idre 50:3 (Naturvårdsverket)
Lantmäteriärende	W13153
Areal	Total areal: 90,0 ha Landareal: 90,0 ha Produktiv skogsmark: 87,9 ha

Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Huvudsyftet med naturreservatet är att bevara hydrologin hos vattendraget Byggingaån, samt omgivande växt- och djurliv för fri utveckling. Förekommande ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Möjlighet till vetenskaplig forskning ges.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG som förekommer i det befintliga Natura 2000-området Byggingaån ska skyddas och gynnsam bevarandestatus upprätthållas. Förekomsterna av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd.

Syftet ska nås genom

Föreskrifter för området

- Sådan påverkan som kan skada vattendragets ekosystem och dess arter tillåts inte.
- Skogen undantas från skogsbruksåtgärder och annan påverkan som kan påverka naturvärdena.
- Våtmarkerna skyddas från påverkan.

Naturvårdande skötselåtgärder eller åtgärder för friluftslivet

- Skötselåtgärder vidtas om nödvändigt för att gynna vattensystemets värden.
- Skötselåtgärder, exempelvis naturvårdsbränning, vidtas om uppföljning visar att sådana krävs för att vidmakthålla gynnsam bevarandestatus.
- Skötselåtgärder för att med tiden uppnå gynnsam bevarandestatus vidtas inom Natura 2000 habitat som bedöms ha icke gynnsam bevarandestatus.
- Skötselåtgärder vidtas i delområden som idag bedöms som "ickeNatura" för att dessa med tiden ska uppnå status som Naturahabitat.
- Information över området tas fram som besökande ska finna vid området och på Länsstyrelsens webbsida.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Biologiska värden

De biologiska bevarandevärdena är prioriterade och särskilt de som är knutna till vattendragets hydrologi och anslutande växt- och djurliv.

Natura 2000

Byggingaån är utpekad som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket. Syftet med Natura 2000-området SE0620011 Byggingaån är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för följande naturtyper och arter:

- Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (kod 3260)
- Västlig taiga (9010)
- Rikkärr (7230)

- Skogbevuxen myr (91D0)
- Guckusko (1902)
- Mikroskapania (1394)
- Platt spretmossa (1984)

Miljömål

Detta beslut om att skydda naturreservatet Byggningaån bidrar till att uppfylla miljömålen Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Områdets naturvärden kan skadas av exploatering av olika slag, skogsbruk och hydrologisk påverkan.

Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Planeringsbakgrund

Byggningaån är utpekad som särskilt skyddat område enligt 7 kap 27§ miljöbalken, så kallat Natura 2000-område. Byggningaån ingår i Länsstyrelsens Naturvårdsprogram som område av klass I, ”högsta värde”. Området i dess helhet är av riksintresse som skyddat vattendrag enligt 4 kap. 6 § miljöbalken. Byggningaån är även av riksintresse för naturvärden enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Ett skydd av Byggningaån strider inte mot kommunens översiktsplan.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Detsamma gäller för uppföljning av bevarandemål och åtgärder. Vidare ska föreskrifterna heller inte utgöra hinder för underhåll i enlighet med bilaga 4 av de vägar som syns på beslutskartan, bilaga 2.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
3. gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
- 5 plantera in växter eller djur,
6. utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk,
- 7 framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - Uttransport av älg, björn, hjortvilt eller vildsvin får ske med fordon utan att skador på mark eller vegetation uppkommer,
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen Dalarna.
8. bedriva jakt med fälla, inklusive snara, med följande undantag
 - Jakt med minkfällor är tillåtet.
9. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov.
2. restaurering och utveckling genom naturvårdsbränning av icke-Naturaskogsmark samt Naturhabitat som bedöms ha ej gynnsam bevarandestatus vid uppföljande inventeringar inom område som framgår av karta, bilaga 3.
3. skötsel genom naturvårdsbränning inom delar av Natura 2000-habitat som framgår av karta, bilaga 3 om uppföljning visar att detta krävs för att vidmakthålla gynnsam bevarandestatus.
4. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar,

Utan Länsstyrelsens tillstånd:

2. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (t.ex. insekter), med följande undantag:
 - Insamling av bottenfauna får ske

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

A. I *punkterna A1 – A9; C1 - C2* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I *punkt A2* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet.

Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

I *punkt A5* förbjuds inplantering av växter och djur. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att bevara och främja.

I *punkt A7* regleras terrängkörning. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation. Begreppet ”skador” ska dock inte i detta sammanhang tolkas lika strikt som ”märken”. Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong. Detta innebär att det är ytterst sällan som terrängkörning på barmark i våtmarksmiljöerna är möjlig. Avvägningen bedöms tillgodose jaktintresset, friluftslivets intressen och behovet av skydd för mark och vegetation.

I *punkt A8* förbjuds jakt med fällor. Denna jaktform bedöms ej vara av samma starka allmänna intresse som annan jakt, utan bedrivs främst i bestandsreglerande syfte.

Utgångspunkten bör därför vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter. Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett ”orört” område och kan upplevas negativt av friluftslivet. Det kan även innebära en risk för fredade arter som exempelvis ugglor. Undantag för minkfällor medges eftersom minkjakt är motiverad ur naturskyddssynpunkt och att fällfångst är den enda realistiska jaktmetoden. Även slagfällor är tillåtna vid minkjakt eftersom naturvårdsnyttan bedöms större än risken att enstaka individer av andra arter dödas. Fällor ska alltid märkas med namn och adress.

I *punkt A9* förbjuds utfodring eller åtling av vilt. Åtling eller utfodring medför att djur koncentreras till området kring utfodringsplatsen. Lokalt skadas vegetationen vid foderplatsen genom tramp, foderspill, en viss gödsling av marken samt ett ökat betestryck på unga lövträd i området. Detta är inte önskvärt inom naturreservat. Det är dock tillåtet att lämna kvar den urtagna älgräntan efter skjutna älg liksom att mata småfåglar. Det är också tillåtet att sätta ut saltsten om placeringen är sådan att skador på vegetation minimeras. Det bör därför inte sättas ut saltsten vid källdrag och liknande där marken är extra slitagekänslig. Utforsling får inte ske med motorfordon på barmark.

I *punkt A4* förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga jaktpass av "naturmaterial" dvs. av standardtyp med slator/granris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmaterial.

I *punkt A3* framgår det att man inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

I *punkterna B1-B4* medges att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2-B3* medges skötsel och restaurering i vissa delar inom reservatet. Dessa bestånd kräver skötsel eller restaurering för att kunna bibehålla eller utveckla naturvärden, och för att syftet med naturreservatet och kravet på gynnsam bevarandestatus för Naturhabitaten ska kunna uppnås.

I *punkt B4* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär, och är även ett krav som ställs på Natura 2000-objekt.

I *punkt C1* förbjuds att levande och döda träd, buskar och stubbar åsamkas skador. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

I *punkt C2* förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs. Ett undantag för insamling av bottenfauna motiveras med att det är en angelägen metodik för uppföljning av ett vattendrags status samtidigt som insamlingen innebär ett obetydligt ingrepp.

Ärendets handläggning

Byggingaån uppmärksammades först 1980 av Thomas Rafstedt i samband med fältarbete inför vegetationskartan för norra Dalarna. Hans fynd av anmärkningsvärda arter, bland annat skogsfru, publicerades i Svensk Botanisk Tidskrift 1982. Området kom därefter att pekas ut i såväl länets Våtmarksinventering som Naturvårdsprogram med högsta naturvärdesklass. Byggingaån ansågs även vara av riksintresse för naturvärden och införlivades sedermera i EU:s nätverk av värdefull natur, Natura 2000.

Skyddsarbetet inleddes 2008 med förvärv av Sveaskogs mark som omfattar den norra hälften, på Idresidan. Under 2014 kom därefter Bergviks innehav att förvärvas av staten genom en nationell bytesmarksaffär.

Vid remissen har Bergvik Skog AB påpekat att särskilda undantag för väghållning ingår i överenskommelsen med Staten. Detta har åtgärdats i och med införandet av undantag för väghållningen i enlighet med bilaga 4. Några ytterligare synpunkter har inte inkommit.

Beslut i ärendet fattades 2015-04-10. Beslutet överklagades av Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening som särskilt riktade sig mot att ett förbud mot att samla in djur fattades (föreskrift C2). Ett undantag för insamlande av bottenfauna begärdes. Föreningen hade även synpunkter på hur hoten mot Natura 2000-områdets naturvärden beskrevs.

Regeringen fattade 2016-11-24 beslut i ärendet, ett beslut som innebar att Länsstyrelsens beslut om naturreservat upphävdes på formella grunder och ärendet återförvisades till Länsstyrelsen för ny handläggning. Något ställningstagande i sakfrågan gjordes dock inte.

Det begärda undantaget från föreskriften C2 infördes i det nya beslutet, medan invändningarna mot hotbilden för Natura 2000-området inte har befunnits motivera några ändringar. Beslut och skötselplan med bevarandeplan för Natura 2000 skickades åter på remiss till berörda sakägare, varvid endast följande synpunkt framfördes: Skogsstyrelsen menar att urtagen älgränta där blyrester befaras hamnat i räntan ska bortforslas för att inte riskera förgiftning av exempelvis örn. Länsstyrelsen menar dock att detta är ett problem som inte är specifikt för naturreservatet med dess begränsade yta. Någon förändring i beslutet föranleds därför inte av synpunkten.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter mm

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. I och med områdets status som Natura 2000 gäller dock särskilda bestämmelser för tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 6 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ylva Thörn.

I den slutliga handläggningen deltog även funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson, jurist Sarah Bauer, miljöhandläggare David Lundvall, samhällsplanerare Jessica Persson, antikvarie Agneta Jonsson, och naturskyddshandläggare Lennart Bratt, den sistnämnde föredragande.

Ylva Thörn

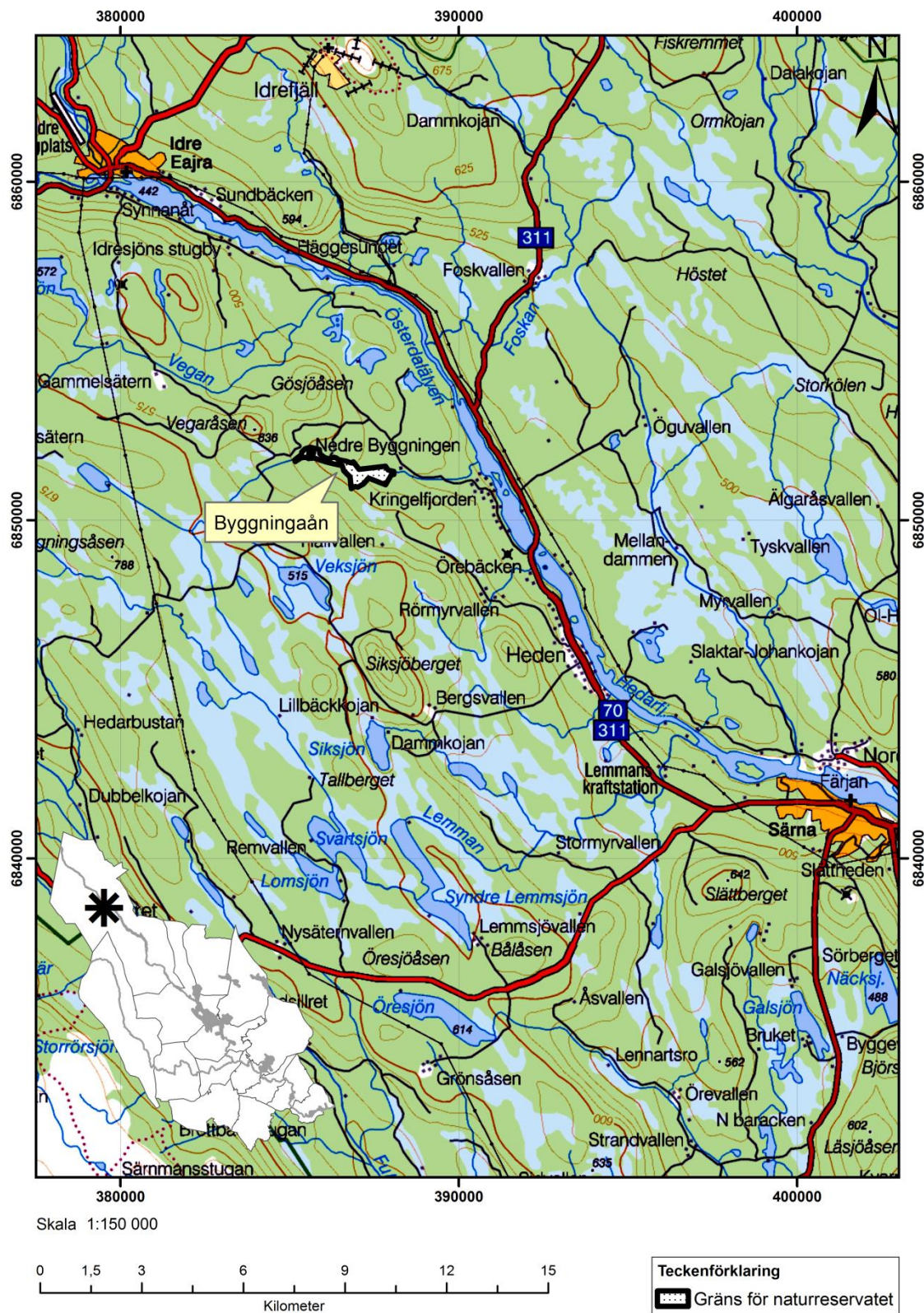
Lennart Bratt

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Skötselområdeskarta
Bilaga 4	Undantag för väghållning med mera.
Bilaga 5	Skötselplan
Bilaga 6	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

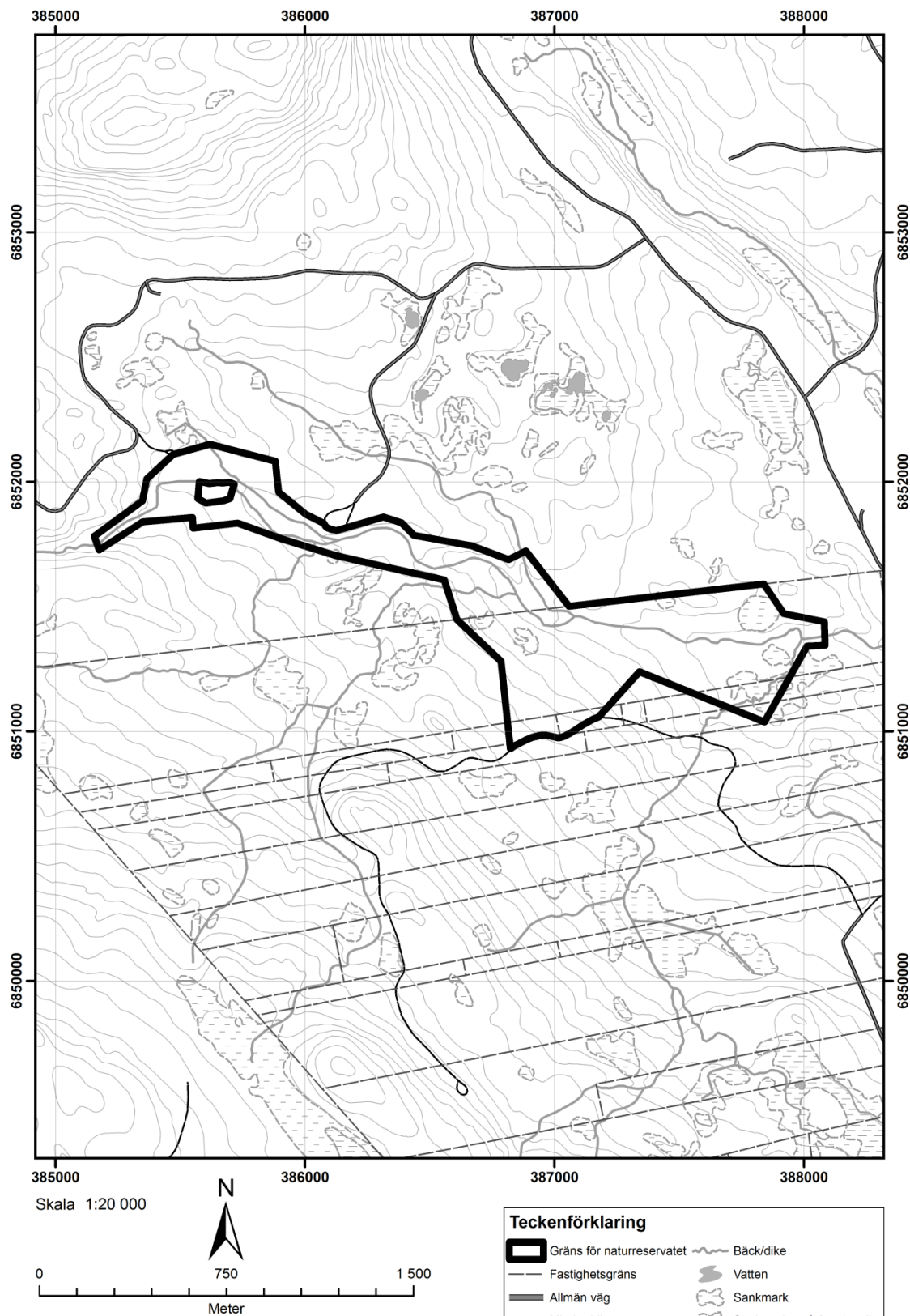
Översiktskarta naturreservatet Byggingaån

Bilaga 1

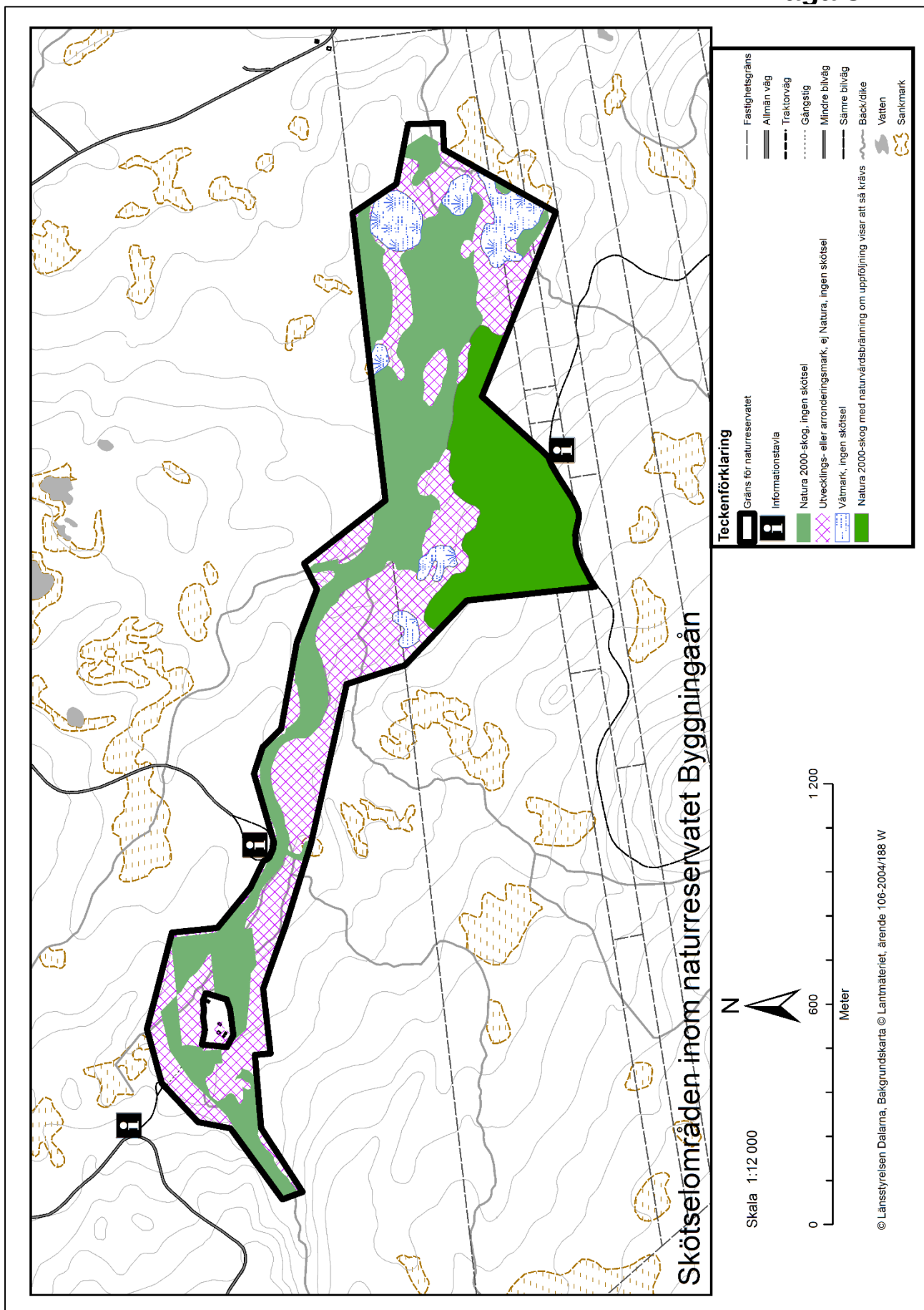

Beslutskarta naturreservatet Byggingaån

Bilaga 2

Bilaga 3

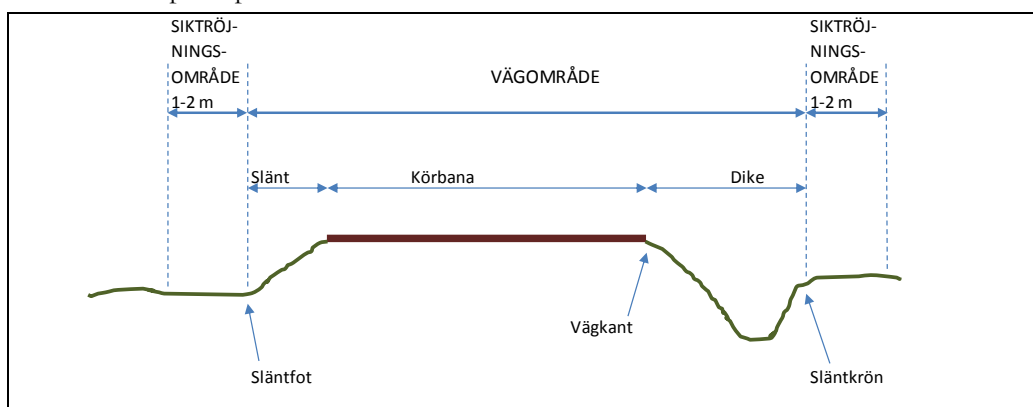

UNDANTAG FÖR VÄGHÅLLNING MED MERA

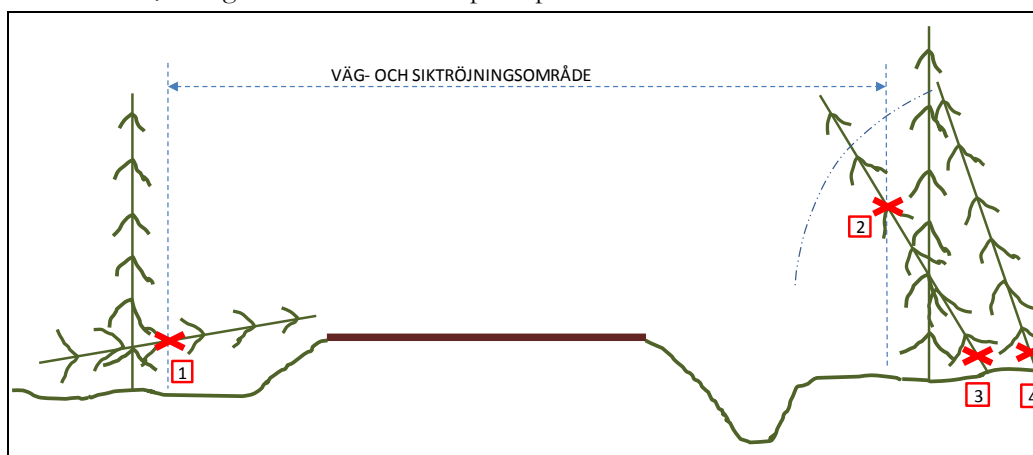
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom t ex dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det s.k. siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa s.k. farliga kanträd mm, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1). Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3). Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd mm, skall kvarlämnas i terrängen. Dock alltid utanför gräns till det s.k. siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, d v s i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden mm som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t.ex. efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, bör länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Skötselplan för naturreservatet Byggingaån

– Med bevarandeplan för Natura 2000-området SE0620011
Byggingaån.

*Ett av Byggingaåns stridare partier. På stenarna växer en särpräglad mossflora. Till vänster fjällkvanne.
Foto: Henrik Weibull.*

Innehåll

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BYGGNINGAÅN	1
BESKRIVNINGSDDEL.....	3
1. Beskrivning av bevarandevärdena	3
1.1 Administrativ data	3
1.2 Beskrivning av området.....	4
1.3 Källförteckning	8
PLANDEL.....	13
2 Avvägningar mellan bevarandevärden	13
2.1 Syfte med naturreservatet.....	13
2.2 Prioritering mellan bevarandevärden.....	13
3 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder.....	13
4 Jakt och fiske.....	19
5 Dokumentation och uppföljning.....	19
6 Revidering av skötselplanen.....	19
7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	20
8. Bilagor:	20

Beskrivningsdel

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativ data

Namn	Byggningaån
NVR id	2042946
Natura 2000-beteckning	SE0620011
Län	Dalarna
Kommun	Älvdalen
Markslag: <i>(uppdelning i enlighet med Naturvårdsverkets rapport nr 5391)</i>	
Tallskog	11,2 ha
Granskog	39,9 ha
Barrblandskog	11,6 ha
Lövblandad barrskog	4,1 ha
Barrsumpskog	3,1 ha
Ungskog inklusive hyggen	18,0 ha
Sumpskogsimpediment	4,1 ha
Övrig öppen mark	0,1 ha
Våtmark	1,9 ha
Totalt	90,0 ha
Nyttjanderätter	Servitut för gångväg över Idre 50:3. Servitut för passage över Byggningaån från vändplanen i norr till skogsområdet söder om ån.
Bebyggelser och anläggningar	Saknas

1.2 Beskrivning av området

1.2.1 Geovetenskap

Naturreservatet Byggingaån omfattar en tre kilometer lång sträcka av den ganska strida och rikt vattenförande Byggingaån eller Byggingan. Inom reservatet faller ån från 515 till 455 meter över havet för att efter ytterligare några kilometer mynna i Österdalälven vid Älvrosfjorden strax norr om Kringelfjordens stugområde. Byggingaån har ett vidsträckt avrinningsområde, nästan 60 km² stort, med de större sjöarna Byggningsjön och Veksjön som större vattenmagasin. Avrinningsområdet utmärks av en stor andel myrmark, vilket bör verka utjämnande på flödet, men också påverka vattnets beskaffenhet.

Berggrunden utgörs i den västra hälften av reservatet av dalasandsten (dalakvarst) och i den östra av strökornsrik porfyr, modernare benämnd ”ryolit till trakydacit”. Den strökornsrika porfyren är känd för att här och var ge upphov till rikare växtförhållanden.

En fältnotering från området finns i SGU:s databas: ”Byggingen, en liten rygg + liten strömnacke i bäcken. Dalaporfyr, starkt röd, tätt med strökorn av kvarts och ljus grå fältspat”.

Jordarterna utgörs av morän som till stor omfattning är storblockig, vilket i kombination med en varierande markvattennivå stundtals gör området mycket svårframkomligt. De små lokar, dvs mer eller mindre tillfälliga småvatten i skogen, som finns här och var är av mycket stort botaniskt värde eftersom de påverkas av det kalkhaltiga markvattnet.

1.2.2 Biologi

Vegetation och flora

Byggingaån omges av välutbildad gransumpskog med inslag av björk. I denna påträffas en talrik förekomst av orkidéen skogsfru. Omfattande sumpskogsmiljöer med fullständig dominans av skogsfräken ger ett säregnet intryck. Friskare granskogstyper hyser en för regionen ovanlig flora av lågörter med lundstjärnblomma, ögonpyrola, gullpudra, strutbräken, ormbär, och grönkulla. Nära Nedre Byggingen finns den rikaste örtgranskogen med förekomst av de rödlistade arterna myskmåra och storgröe.

I den östra delen av området uppåt i sluttningen påträffas tidvis vattenfyllda sänkor i terrängen (lokar) som i kombination med kalkrikt markvatten utgör en miljö för många mycket sällsynta arter, särskilt bland mossorna. Bland de exklusiva mossorna märks vedtrappmossa, timmerskapania, mikroskapania, sotkornsskapania och vedflikmossa. Även kärlväxtfloran är artrik med bland annat guckusko, lundelm, björnbrodd, dvärglumner och tibast. Anslutande kalkpåverkad granskog hyser några exklusiva svamparter som t.ex. bitter taggsvamp och druvfingersvamp.

Områdets våtmarker varierar från fattigkärr eller risbossar längs åns övre lopp till välutbildade rikkärr i sydost. Rikkärren har en artrik mossflora med t.ex. späd skorpionmossa, praktflikmossa och myrduddmossa. Bland kärlväxterna märks brudsporre och gräsull.

Uttorkad lok med död ved som utgör substrat för sällsynta mossor. Foto: H. Weibull.

Fauna

Områdets fauna är inte studerad, men kan förväntas innefatta en hel del intressanta arter med tanke på de delvis mycket gamla bestånden med deras stora innehåll av död ved. Även de kalkrika förhållandena kan bidra till en särpräglad fauna, bland annat av snäckor. Ett sentida fynd av utterspår finns från Storkällan som rinner in i Byggningsåan genom reservatet.

Värdefulla arter

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Däggdjur		
Utter	<i>Lutra lutra</i>	VU, N2000, F
Kärlväxter		
Skogsfru	<i>Epipogium aphyllum</i>	NT, S, F
Myskmåra	<i>Galium triflorum</i>	NT, S
Storgröe	<i>Poa remota</i>	NT, S
Guckusko	<i>Cypripedium calceolus</i>	S, N2000, F

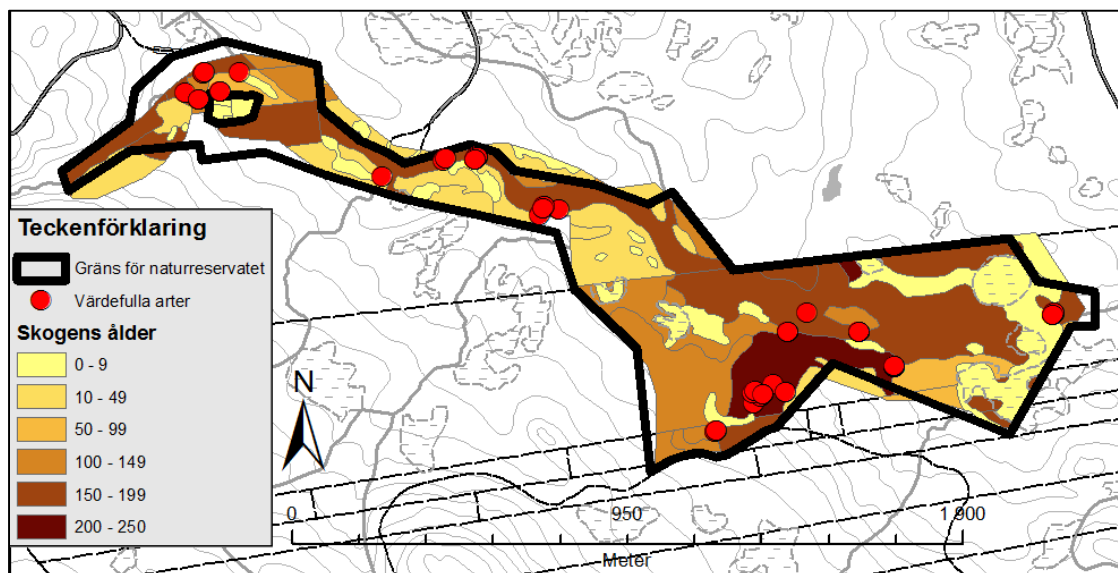
Mossor		
Vedtrappmossa	<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	NT, S
Fet gräsmossa	<i>Brachythecium turgidum</i>	Reg
Bandbryum	<i>Bryum weigeli</i>	Reg
Vedsäckmossa	<i>Calypogeia suecica</i>	VU
Skogstrådmossa	<i>Cephalozia affinis</i>	NT
Skör kvastmossa	<i>Dicranum fragilifolium</i>	S, Reg
Bergveckmossa	<i>Diplophyllum taxifolium</i>	Reg
Terpentinmossa	<i>Geocalyx graveolens</i>	S, Reg
Stor måntandsmossa	<i>Harpanthus flotovianus</i>	Reg
Platt spretmossa	<i>Herzogiella turfacea</i>	N2000
Blåsflikmossa	<i>Lejeunea cavifolia</i>	S, Reg
Liten hornflikmossa	<i>Lophozia ascendens</i>	VU, S
Barkflikmossa	<i>Lophozia ciliata</i>	Reg
Purpurflikmossa	<i>Lophozia grandiretis</i>	Reg
Vedflikmossa	<i>Lophozia longiflora</i>	NT
Uddstjärnmossa	<i>Mnium marginatum</i>	Reg
Purpurmylia	<i>Mylia taylorii</i>	S, Reg
Fliknardia	<i>Nardia insecta</i>	Reg
Nordlig tuffmossa	<i>Palustriella decipiens</i>	Reg
Bågpraktmossa	<i>Plagiomnium medium</i>	S, Reg
Timmerskapania	<i>Scapania apiculata</i>	EN, ÅGP
Mikroskapania	<i>Scapania carinthiaca</i>	EN, N2000, ÅGP, F
Sotkornsskapania	<i>Scapania cuspiduligera</i>	Reg
Lavar		
Mjölig knopplav	<i>Biatora chrysantha</i>	Reg
Violettgrå tagellav	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT, S
Mörkhövdad spiklav	<i>Calicium adaequatum</i>	S, Reg
Kornig nållav	<i>Chaenotheca chlorella</i>	S, Reg
Vitskaftad svartspik	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	NT, S

Kolflarnlav	<i>Carbonicola anthracophila</i>	NT, S
Trädbasdynlav	<i>Micarea globulosella</i>	Reg
Fårad bäcklav	<i>Placynthium pannariellum</i>	Reg
Svampar		
Grantaggsvamp	<i>Bankera violascens</i>	NT, S
Druvfingersvamp	<i>Ramaria botrytis</i>	NT, S
Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT, S
Kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	NT, S
Ullticka	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	NT, S
Bitter taggsvamp	<i>Sarcodon fennicus</i>	EN, S, ÅGP

Tabell över intressanta artförekomster enligt Länsstyrelsens databas och Artportalen:

1. Rödlistade arter enligt ArtDatabanken 2010. (EN) Starkt hotad, (VU) Sårbar, (NT) Nära hotad
2. Utpekad art inom Natura 2000 enligt habitatdirektivets annex 2
3. Art med särskilt nationellt åtgärdsprogram (ÅGP)
4. Fridlyst art (F)
5. Signalarter enligt Skogsstyrelsen. (S)
6. Regionalt hotad art (Reg)

OBS! De värdefullaste arterna och särskilt de som är utpekade inom Natura 2000 och ÅGP behandlas under skötselområde 4.

De värdefullaste artförekomsterna är tydligt koncentrerade till tre miljöer i reservatet: I norr till frodig, örtrik granskog, längs ån till den tidvis översvämmade sumpskogen och i söder till den kalkpåverkade gamla granskogen med dess "lokar". Skogens ålder baseras på värderingsdata.

1.2.3 Kulturhistoria

Fäboden Nedre Byggningen anlades någon gång efter 1850. Slåttermarken på platsen omnämns redan 1836 i en lagfartsansökan. Vallen kallas också Sjöeensätern eftersom den har brukats av gårdarna i Sjöändan – *Sjöeen* på Idremål.

En illa nött storskifteskarta från 1883 beskriver ”Byggningen” med några små ängsslogar.

Nedre Byggningen beskrivs av John Frödin 1938 på följande sätt: ”1 stuga, Herman Olsson, Sjöändan, strax nedanför Häggesundet på andra sidan älven. Man är där hela sommaren 1/6 – 25/9. 4 kor.”

Området har således haft en ganska påtaglig kulturpåverkan av bete och slätter i sen tid. Den sista brukaren höll djur fram till 1952 och lär då även ha hyst kor från Idrefamiljer som kompensation för att de inackorderade skolbarn där på terminerna.

Byggningsånn har inte utnyttjats för flottning såvitt kan utläsas av tillgänglig dokumentation av flottningen i området. Dock tycks en överledning ha skapats mot Vegans vattensystem, en åtgärd som rimligen har vidtagits för att erhålla kompletterande vattenflöde vid flottning. Överledningen ligger dock så högt upp i vattensystemet att dess påverkan knappast är så stor på åns nedre delar.

1.2.4 Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Området utnyttjas endast i ringa grad för friluftslivsaktiviteter, mycket beroende på svårigheten att vandra längs vattendraget. Jakt bedrivs givetvis i området och möjligen sker visst bäckfiske. Jakten organiseras inom Särna-Idre Älgskötselområde och fisket inom Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening.

1.3 Natura 2000

1.3.1 Allmänt

För att inte skada ett Natura 2000-områdes värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett Natura-område bör man samråda med Länsstyrelsen innan åtgärder påbörjas.

1.3.2 Utpekade Natura2000-naturtyper

Tabellen nedan redovisar ingående naturtyper enligt EU´s art- och habitatdirektiv, arealer som är godkända av EU-kommissionen, framtida målarealer och bedömning om naturtyperna uppvisar ett gynnsamt tillstånd idag. Karta över naturtypernas utbredning finns på sidan 11 i denna plan.

Uttekade naturtyper	Areal godkänd av EU (ha)	Målareal (ha)	Bevarandetillstånd idag
3260	0,69	5400 meter**	Gynnsamt
7230	4,25	0,7 ha**	Gynnsamt
9010*	47,87	48 ha inkl.91D0	Gynnsamt
91D0*	5,1	Se ovan	Gynnsamt

*Prioriterad naturtyp enligt Art- och habitatdirektivet

** För dessa habitat saknas eller finns bristfälliga uppgifter. I väntan på en detaljerad basinventering av ingående habitat anges sträcklängd för vattendragen (3260) och arealen inventerat rikkärr (7230) som målbild.

1.3.3 Uttökade Natura2000-arter

Tabellen nedan redovisar ingående arter enligt EU's art- och habitatdirektiv och bedömning om arterna har gynnsamt tillstånd idag.

Uttekade arter	Bevarandetillstånd idag
Cypripedium calceolus Guckusko	Gynnsamt
Herzogiella turfacea Platt spretmossa	Gynnsamt
Scapania massalongi Mikroskapania	Gynnsamt

*Prioriterad art enligt Art- och habitatdirektivet

1.3.4 Bevarandesyftet med Natura2000-området

Syftet med Natura2000-området Byggingaån är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

I Natura 2000-området Byggingaån bör skogsnaturtyperna sumpgranskog och örtrik granskog, särskilt där tillfälliga vattensamlingar uppträder, vidare vattendraget och rikkärren, särskilt prioriteras. De ska präglas av naturlig dynamik och frånvaro av annan mänsklig påverkan än jakt eller friluftsliv. Den naturliga hydrologin ska bevaras, vilket även bidrar till bevarandet av arterna guckusko, platt spretmossa och mikroskapania som förekommer i området.

Motivering

De fuktiga och ibland örtrika, kalkpåverkade skogarna i området hör till de mest välbevarade naturliga skogar av denna typ i länet och biologisk mångfald knuten till kalkrika skogar. Hydrologin i området är helt naturlig och bidrar till områdets sammantaget mycket höga naturvärden.

Prioriterade åtgärder.

Området är skyddat som naturreservat. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder är bedöms inte behövas. Vissa skötsel- eller restaureringsåtgärder kan komma att bli aktuella

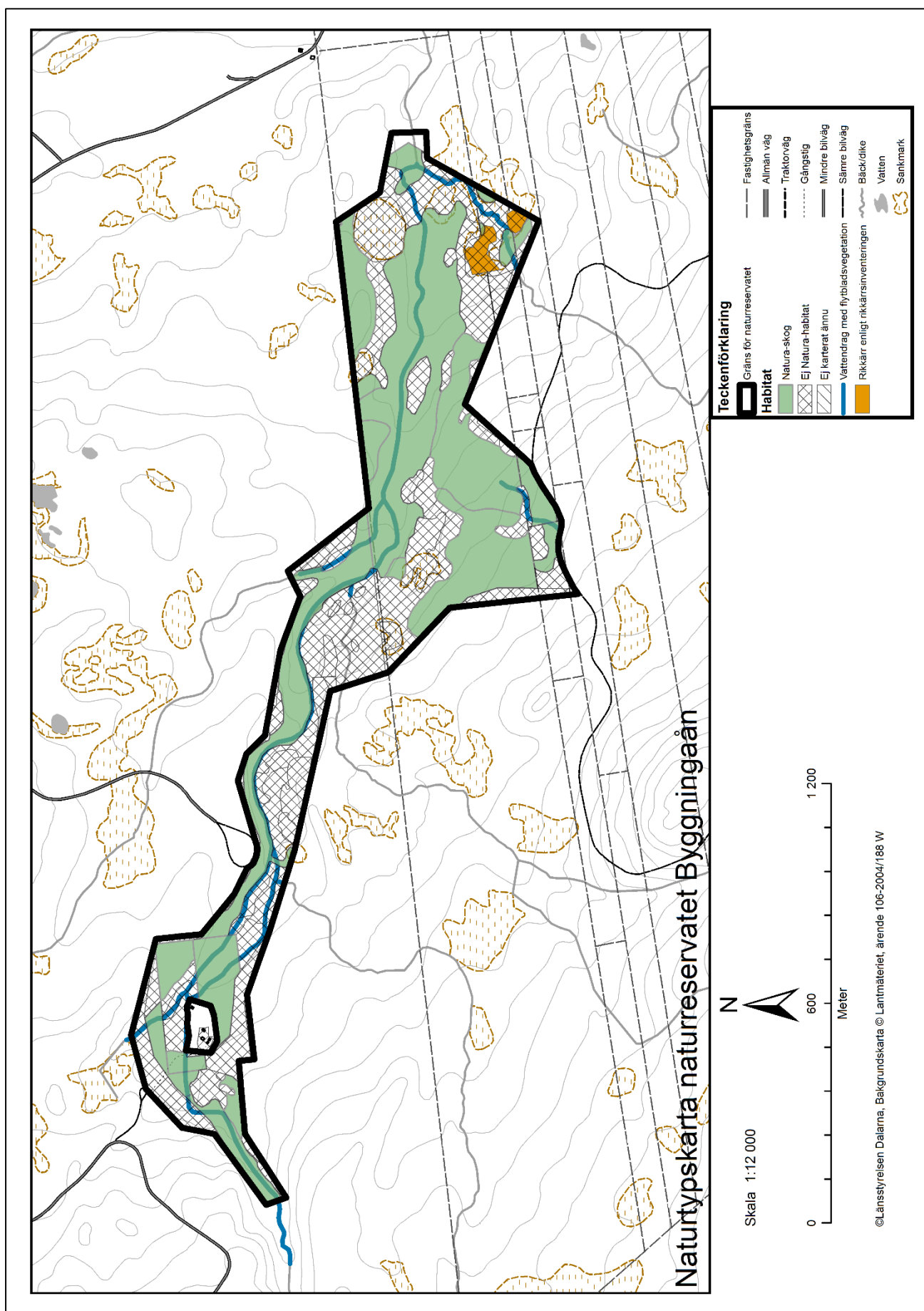
i en framtid, exempelvis naturvårdsbränning, om uppföljning indikerar sådant behov. Vattendraget kan komma att kräva åtgärder om det visar sig att dess bevarandestatus inte är gynnsam, eller om det krävs för att god ekologisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten ska uppnås.

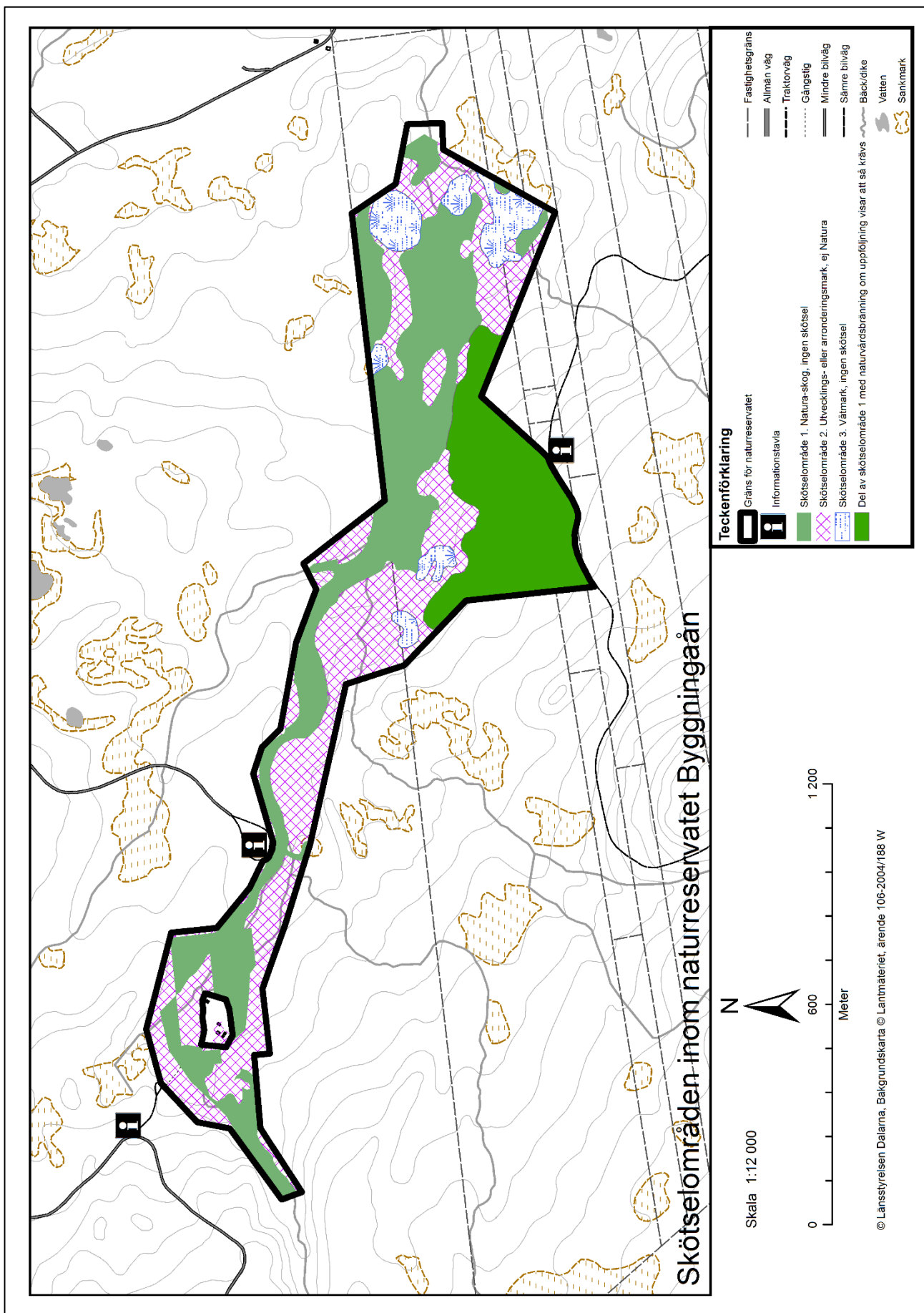
1.3.5 Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området

Se bilaga A.

1.4 Källförteckning

- Rafstedt, T. 1980: På jakt efter guckusko i nordligaste Dalarna. Svensk Botanisk Tidskrift 76: 259.
- Henricson, E. (red.). 2009: Idre Bygdebok. Del 3.
- Weibull, H. 2003: Mossfloran vid Byggningsåån och Fjätfallet i norra Dalarna. Rapport, Naturcentrum AB.
- Hellstrand, G. 1980: Flottningen i Dalälven.
- Länsstyrelsen i Kopparbergs län. 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län.
- Länsstyrelsen i Kopparbergs län. 1990: Våtmarker i Kopparbergs län.
- Sveriges Geologiska Undersökning. 2013: Berggrund 1:250 000 – databas.

Plandel

2 Avvägningar mellan bevarandevärden

2.1 Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Huvudsyftet med naturreservatet är att bevara hydrologin hos vattendraget Byggingaån, samt omgivande växt- och djurliv för fri utveckling. Förekommande ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Möjlighet till vetenskaplig forskning ges.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG som förekommer i det befintliga Natura 2000-området Byggingaån ska skyddas och gynnsam bevarandestatus upprätthållas. Förekomsterna av rödlistade arter ska bevaras i livskraftiga bestånd.

2.2 Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden inte äventyras.

3 Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Inom respektive skötselområde beskrivs den skötsel och de bevarandemål som bedöms lämpliga för att uppfylla kraven på gynnsam bevarandestatus för respektive Natura 2000-naturtyp. Hotbild mot naturtyperna i och i anslutning till reservatet beskrivs i skötselplanens bilaga A. Tyvärr är reservatet ännu bristfälligt karterat vad gäller ingående naturtyper, se föregående sida. Reservatet är indelat i fem skötselområden:

1. Äldre skogar
2. Yngre skogar
3. Vattendrag och våtmarker
4. Särskilda artförekomster
5. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skogar med fri utveckling

– Inklusive Natura 2000 naturtyperna Västlig taiga (9010) respektive Skogbevuxen myr (91D0).

Beskrivning

Sumpgranskog präglar reservatets lägre liggande delar, särskilt i anslutning till ån. Partier med högörtgranskog av god bonitet finns i fåbodvallens närhet. De södra delarna ligger högre och har mer varierad barrskog som domineras av gran kring källdrag, bäckar och lokar, däremellan är skogen talldominerad. Brandspår finns i de högre delarna, medan sumpgranskogen längs ån kan förväntas brinna mycket sällan. Skogsåldern är hög och påverkan av äldre huggningar mycket låg.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla barrträd med inslag av främst björk. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsstadier och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Arealen Västlig taiga och Skogbevuxen myr ska tillsammans vara 48 ha med ökning allteftersom utvecklingsbestånd uppnår Naturastatus.

Skötselåtgärder

Restaureringar, nyskapande

Fri utveckling.

Löpande skötsel

Ingen skötsel. Om uppföljningen visar att fri utveckling med avsaknad av brand missgynnar de arter och habitat inom Natura 2000 som skyddet syftar till att bibehålla i gynnsam bevarandestatus, bör dock frågan om naturvårdsbränning prövas.

Skötselområde 2: Yngre skogar

– Icke Naturaskogar.

Beskrivning

Skötselområdet omfattar dels yngre eller medelålders talldominerade skogar i de södra och östra delarna av reservatet, dels kantzoner här och var samt lövrik hyggesmark längs åns sydsida. Trädskiktet är vanligen av mindre naturvårdsmässigt intresse, men förekomsten av rikare markvegetation, ofta i kombination med en hydrologi som skapar varierande fuktighetsförhållanden, gör att skötselområdet har goda möjligheter att utveckla betydande naturvärden på förhållandevis kort sikt. En fördel därvidlag är att någon plantering med främmande trädslag inte har skett.

Bevarandemål

Områdets skogar åldras naturligt och erhåller med tiden strukturer likande dem inom skötselområde 1 beskrivna. Därmed kan delar av skötselområdet även uppnå Natura 2000-status.

Skötselåtgärder*Restaureringar, nyskapande*

Fri utveckling. (Detta gäller inom ramen för föreliggande skötselplan, men i en framtid bör eventuellt naturvårdsbränning övervägas som restaureringsåtgärd i talldominerade ungskogsbestånd för att härigenom uppnå Natura-status.)

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Skötselområde 3: Vattendrag och våtmarker

– Inklusive Natura 2000 naturtyperna ”Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor” (kod 3260) och ”Rikkärr” (7230).

Beskrivning

Skötselområdet omfattar dels Byggningsåån med ett antal bäcktillflöden från höjderna i söder, dels ett antal mindre våtmarker. En av våtmarkerna har vid fältbesök konstaterats vara ett utpräglad rikkärr, medan övriga myrar antingen är av fattig typ eller obesökta. Samtliga våtmarker, liksom vattendragen är hydrologiskt opåverkade, möjligen fransett viss påverkan av närbelägna skogsbruksåtgärder. Påverkan av slätter och bete har inte funnits det senaste halvseket, varför eventuell igenväxning som följd av brukandets upphörande sannolikt har avklingat. Bävren ger däremot idag lokalt upphov till en stark omvälvning av våtmarksekosystemet.

Bevarandemål

Våtmarker i naturlig utveckling. Längden av ”Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor ska vara 5 400 meter och arealen rikkärr 0,7 ha.

Skötselåtgärder*Restaureringar, nyskapande*

Fri utveckling. (Om återställningsåtgärder skulle visa sig krävas för att uppnå god ekologisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten och /eller gynnsam bevarandestatus som Natura 2000, bör dock nödvändiga sådana åtgärder vidtas.)

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Skogsfru.

Skötselområde 4: Särskilda artförekomster

<i>Svenskt namn</i>	<i>Vetenskapligt namn</i>	<i>Naturakod</i>	<i>Rödlistning</i>	<i>Åtgärdsprogram</i>
Guckusko	<i>Cypripedium calceolus</i>	1902	Nej	Nej
Platt spretmossa	<i>Herzogiella turfacea</i>	1984	Nej	Nej
Mikroskapania	<i>Scapania carinthiaca</i>	1394	Starkt hotad (EN)	Ja
Timmerskapania	<i>Scapania apiculata</i>		Starkt hotad (EN)	Ja
Bitter taggsvamp	<i>Sarcodon fennicus</i>		Starkt hotad (EN)	Ja

Guckusko (1902)**Beskrivning**

Guckuskon är sedan 2005 inte längre upptagen på den svenska rödlistan, medan arten är mycket sällsynt i många andra länder inom EU. Guckuskon bedöms ha gynnsam bevarandestatus inom berörd biogeografisk region enligt ArtDatabanken (2014). I Dalarna förekommer guckuskon på ett 50-tal lokaler. Se vidare ArtDatabanken (2000) "Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000" där artens biologi, status och hotbild beskrivs samt åtgärder föreslås.

Förekomst i området

Två fynd av guckusko utan angivande av antal finns registrerade i Artportalen av observatören Henrik Weibull. Förekomsterna är belägna i "kalkloksområdet" i reservatets södra del. Ytterligare förekomster finns strax söder om reservatet.

Bevarandemål

Guckuskons bestånd är fortsatt livskraftiga.

Skötselåtgärder*Initialåtgärder*

Inga åtgärder behövs.

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Platt spretmossa (1984)**Beskrivning**

Platt spretmossa bedöms ha otillfredställande bevarandestatus inom berörd biogeografisk region enligt ArtDatabanken (2014). I Dalarna förekommer arten på ett tiotal lokaler. Se vidare ArtDatabanken (2000) "Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000" där artens biologi, status och hotbild beskrivs samt åtgärder föreslås.

Förekomst i området

Arten växer på barrträdslågor som stundtals svämmas över i sumpskogen i Byggningsåns närhet. Så länge kontinuerlig tillgång till sådana lågor finns torde mossan ha goda förutsättningar att vara fortsatt livskraftig.

Bevarandemål

Fortsatt livskraftiga förekomster av platt spretmossa.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Inga åtgärder.

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Mikroskapania (1394)**Beskrivning**

Den lilla, upp till 6 mm höga, levermossan mikroskapania har påträffats på ett 50-tal platser i landet, alltid i exklusiva miljöer med tidvis översvämmad död ved. Liksom i Byggingaån växer den ofta tillsammans med den likaledes rödlistade vedskapanian. Mikroskapania har vid riktad inventering påträffats på ca 10 platser i Dalarna. Arten bedöms ha ”dålig” bevarandestatus i Sverige enligt ArtDatabanken (2014). Ett särskilt åtgärdsprogram finns framtaget för arten, men detta är ännu ej fastställt. Kunskap om arten finns således samlad på ArtDatabankens artfaktablad, i åtgärdsprogrammet samt i ArtDatabankens rapport (2000) ”Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000”.

Förekomst i området

Mikroskapania är funnen på två platser, dels i sumpskogen nära ån, dels i området med lokar. Utbudet av lämpligt substrat är stort, så det är sannolikt att ytterligare förekomster finns. Det kan också antas att arten har goda förutsättningar att fortleva i livskraftiga bestånd i området.

Bevarandemål

Mikroskapania förekommer i livskraftiga bestånd.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Inga åtgärder behövs.

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Timmerskapania**Beskrivning**

Timmerskapanian är något vanligare än föregående art, men har likartade krav på växtmiljön. Ett särskilt åtgärdsprogram finns framtaget för arten, men detta är ännu ej fastställt.

Förekomst i området

Timmerskapanian har tre förekomster inom reservatet, alla belägna i åns närhet i den tidvis översvämmade gransumpskogen.

Bevarandemål

Timmerskapanian förekommer i livskraftiga bestånd.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Inga åtgärder behövs.

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Bitter taggsvamp**Beskrivning**

Bitter taggsvamp bildar mykorrhiza med både gran och tall på kalkrik mark, helst i äldre tallskog i områden med hög luftfuktighet. Ofta växer arten i barrblandskog som tidigare betats. Arten påträffas sällsynt i landets kalkområden och är under minskning allteftersom kalkbarrskogar avverkas. Närmare beskrivning av artens biologi och hotstatus finns i åtgärdsprogrammen för kalkbarrskogar respektive för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar.

Förekomst i området

Vid Byggningsåän återfanns arten i slutet av september 2009 i den gamla, kalkpåverkade barrblandskogen i södra delen av reservatet. Så länge skogen bevaras intakt bör förutsättningarna för den bittra taggsvampens fortlevnad vara uppfyllda.

Bevarandemål

Bitter taggsvamp har fortsatt förekomst i området.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Inga åtgärder.

Löpande skötsel

Ingen skötsel.

Skötselområde 5: Friluftsliv och anläggningar**Beskrivning**

Området saknar helt anläggningar för friluftslivet. Det är heller inte särskilt attraktivt för ”gemene man” att besöka i och med att terrängen är svårframkomlig eller i vissa delar till och med oframkomlig. Fiskare kan möjligen söka sig fram längs ån, och guckusko-förekomsten kan locka botaniskt intresserade besökare.

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där ska finnas på informationstavlor på lämpliga platser vid de skogsbilvägar som finns i anslutning till området. Informationen ska även vara tillgänglig via länsstyrelsens hemsida. Områdets bevarandevärden och syftet med skyddet motiverar inte några anläggningar för att underlätta ytterligare för besökare.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Informationstavlor tas fram och placeras ut enligt skötselkartan. Enkla parkeringsanvisningar görs vid skogsbilvägarna. Gränsen märks ut enligt standard.

Löpande skötsel

Underhåll av skyltar och gräns.

4 Jakt och fiske

Jakt inskränks endast vad gäller fäll- och åteljakt enligt föreskrifterna. Jakten ska ske utan fasta pass och uttransport av fällt vilt ska ske utan att lämna bestående körspår. Jakten organiseras inom Särna-Idre Älgskötselområde och utövas av [Byggningsdalens Jaktlag](#).

Fisket inskränks inte alls. Det är organiserat inom Särna-Idre Fiskevårdsområdesförening.

5 Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplanen ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Restaureringsåtgärder

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med funktionen för områdesskydd vid länsstyrelsen.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

6 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

7 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet	Finansiering
Informationsskylt		1	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder			Reservatsanslag
Uppföljning av bevarandemål			Anslag för uppföljning

8. Bilagor:

Bilaga A: Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder baserade på Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000 (Naturvårdsverket 2002, 2003a-2003e).

3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

Reglering av vattenföringen såsom småskalig utbyggnad i kvarvarande oreglerade vattendragssträckor eller fortsatt/ökad påverkan i redan reglerade vatten, t ex sänkt minimitappning, ökad korttidsreglering kan hota naturtypen. Reglering kan orsaka störd flödesdynamik, fragmentering/vandringshinder, överdämning av våtmarks- och strandområden, torrläggning av vattendragssträckor och/eller ändrade näringsförhållanden.

Skogsbruk i form av avverkning av strandnära skog ger ökad instrålning/förändrad temperatur, fysisk störning, minskad tillgång på död ved respektive nedfall av organiskt material. Markavvattning eller skyddsdikning ger ökad avrinning och risk för erosion. Båda ingreppen kan orsaka grumling och igenslamning av bottnar samt förändrad hydrologi i strandmiljön.

Jordbruk i form av intensiv växtodling i strandzonen ökar risken för erosion/grumling samt läckage av närings- och bekämpningsmedel. Upphörd hävd och/eller skogsplantering av strandnära ängar och mader ökar igenväxningstakten i strandzonen.

Överfiske kan vara ett hot mot naturtypen.

Exploatering såsom byggande av bostäder och anläggningar inom vattenområdet kan innebära ökade krav på översvämningsskydd. Vägar/järnvägar och skogsbilvägar; anläggning, underhåll och trafik kan orsaka grumling och utsläpp av miljöfarliga ämnen i diken och vattendrag. Broar och vägtrummor kan utgöra vandringshinder och vara flaskhalsar vid höga flöden (med risk för utspolning av vägbankar mm). Utsläpp av föroreningar från punktkälla, t ex avlopp, industri, täkt eller annan verksamhet.

Kalkning av omgivande stränder och våtmarker förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna för strandmiljöernas naturligt förekommande arter.

7230 Rikkärr

Ingrepp i form av dikning, byggande av skogsbilväg och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt, vilket i sin tur kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet.

Torvbrytning är ett stort potentiellt hot mot habitatet idag då det finns en efterfrågan på torv som energikälla och efterfrågan på jordförbättringsmedel blir större.

BILAGA A

Skogsbruk och andra företag som innebär att fastmarksholmar och närliggande fastmark avverkas kan innebära att näringsämnen läcker ut på myren och att de hydrologiska förhållandena ändras. Skogsbruk kan även innebära att miljöer där det funnits lång skoglig kontinuitet förlorar arter knutna till trädskiktet eller marklevande arter som kräver beskuggning.

Spridning av till exempel aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten

Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc kan förstöra eller skada habitatet antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet.

Intensivt bete med tillhörande tramp kan skada bottenskiktet i främst blöta rikkärr.

9010 *Västlig taiga

Alla former av produktionsinriktat skogsbruk, i eller i direkt anslutning till objektet hotar naturtypen, och leder till brist på gamla träd, död ved etc. Exempel på skogsbruksåtgärder är avverkningar som slutavverkning, gallring, röjning, blädning etc. (Gäller ej naturvårdsinriktade avverkningar enligt skötsel.) Markberedning, dikning och plantering kan också utgöra hot mot naturtypen.

Exploatering för samhällsbyggande av olika former kan utgöra ett hot mot naturtypen. Även byggande av skogsbilvägar kan hota naturtypen och fragmentera området vilket medför att hydrologin i skogsområdet kan förstöras. Fragmentering – minskad konnektivitet mellan områden, kan även leda till brist på genflöde mellan populationer och negativa kanteffekter i små objekt.

Brist på bränder ger minskad mängd nybränd ved och mark, vilket är ett hot för många brandberoende arter, samt kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar.

Graninvandring kan vara ett hot mot flerskiktade tallskogar och lövskogar som tidigare uppkommit efter brand.

91D0 *Skogbevuxen myr

Alla former av produktionsskogsbruk i eller i anslutning till ett objekt kan hota naturtypen. Större uttag av träd kan skapa markförstörelse och förändra hydrologin, samt leda till uttorkning och konkurrensutsättning för arter knutna till naturtypen. Skogsbruk kan inte bedrivas utan att naturtypens karaktäristiska arter hotas.

Exempel på skogsbruksåtgärder som kan utgöra ett hot mot naturtypen:

- Avverkningar
- Markberedning, dikning, dikesrensning, vägbyggen och annat som förändrar hydrologin och hydrokemin negativt. Detta kan leda till konsekvenser för vegetation samt torvbildning och torvnedbrytning.

BILAGA A

- Plantering.
- I de fall naturtypen utgörs av glest bevuxen myr utgör även ovan nämnda skogsbruksåtgärder i anslutning till objektet ett hot mot naturtypens gynnsamma bevarandestatus.
- Torvutvinning i objektet eller i intilliggande öppna myrar.
- Ingrepp i kringliggande vattenytans hydrologi, eller förändrad vattenregim i ett vattendrag.
- Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i objektet ger förändringar på vegetationens artsammansättning.
- Kalkning, gödsling och/eller spridning av aska i angränsning till objektet kan skada genom luftburen deposition eller genom att vatten som försörjer objektet fått ändrad hydrokemi uppströms.
- Exploatering i form av kommunikationsleder, anläggningar etc. kan skada objektet, antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet.

1394 Mikroskapania

Minskad mängd grov död ved i och intill bäckar och åar, utgör det allvarligaste hotet. Alla skogsskötselåtgärder på eller i omedelbar närhet av växtplatsen utgör ett hot mot artens fortlevnad, liksom förändringar som innebär att vattendraget torkar ut.

1902 Guckusko

Ett normalt skogsbruk med avverkningsåtgärder öppnar oftast omgivningarna alltför drastiskt, och även om inga direkta skador skett på guckuskobestånden så kan andra arter få konkurrensfördelar genom den frigjorda näringen och konkurrera ut guckuskon.

Körskador i samband med skogsbruk kan lätt ge upphov till lokalt ändrad hydrologi som kan vara mycket skadlig på guckuskobestånden.

Tramp kring välbesökta guckuskolokaler kan kompaktera marken så att hydrologin förändras samt effektivt hindra arten att spridas vegetativt.

1984 Platt spretmossa

Arten hotas av bristen på murken ved i det moderna skogsbruket och av torrläggning av sumpskogar med naturskogskvalitéer.

Bevarandestatus idag

Innan basinventeringen är genomförd vet vi inte om gynnsam bevarandestatus råder i hela området.